

AARHUS
UNIVERSITET

CENTER FOR UNDERVISNINGSUDVIKLING OG DIGITALE MEDIER, EMDRUP

EFTERÅR 2016

Workshop om problemformulering

STINE HEGGER, CAND.MAG

VI TILBYDER

- › **Undervisning** - vi afholder workshops for kandidat- og masterstuderende.
- › **Vejledning** - vi tilbyder individuel og kollektiv vejledning i akademisk fremstilling.
- › **Skrivegruppefacilitering** – vi instruerer i at få en skrivegruppe til at fungere og i at give og modtage feedback.
- › **Taleværksted** – vi træner mundtlig akademisk fremstilling i små grupper.
- › **Skriveværksted** - du skriver på din opgave sammen med andre og kan booke korte vejledninger
- › **Formidling** - vi skriver og samler trykte og netbaserede ressourcer om akademisk fremstilling, og vi har en opgavebank

Læs mere på vores **hjemmeside**: <http://studerende.au.dk/arts/skriv>

OPRETTELSE AF STUDIEGRUPPER

Det er en god ide at indgå i en studiegruppe til støtte for din opgave- eller specialeskrivningsproces

- › Find andre der skriver i samme fag og inden for et beslægtet emne
- › Lav aftaler om møder hen over semestret
- › Hav altid materiale til mødet og hav altid en dagsorden og en mødeleder på de enkelte møder
- › Henvend jer evt. til os på skriv.edu@au.dk for at få en aftale hvis der er en studiegruppeproblematik I gerne vil drøfte med en af os

ET GODT KURSUS KRÆVER EN AKTIV SIDEMAND

Dette er en workshop med en del aktiviteter. Den er lagt an på at du skal i gang med en opgave og er begyndt at tænke over din problemformulering.

Du skal være indstillet på at arbejde med problemformulering, individuelt og sammen med sidemanden.

Du og din sidemand får mest ud af dagen hvis I er cirka lige langt i opgaveprocessen.

DEN VIDENSKABELIGE GENRE – EN DEFINITION

Dokumentation
af en undersøgelse
af ét fagligt relevant problem
ved brug af fagets teorier og metoder
med det formål at overbevise
fagfæller
om værdien af undersøgelsens resultater og konklusion
i en fremstilling som er acceptabel i det faglige diskursfællesskab.

(Bearbejdet efter Rienecker og Stray Jørgensen 2006 s. 21)

DAGENS HELT STORE POINTE

Brug tid på problemformuleringen, nu og undervejs – lad dén frem for kilderne styre proces og produkt.

AKTIVITET: DISKUTER PROBLEMFORMULERINGER (1/2)

- 1) Se på de uddelte eksempler på problemformuleringer og diskuter med sidemanden: Hvilke styrker og svagheder har problemformuleringerne? Hvorfor? Giv alle dine grunde.
- 2) Vi samler op i plenum

TÆNKE-, KLADDE- OG PRODUKTTEKST

Tænketekst: Du bruger sproget som tænkeredskab og fastholder dine tanker ved at skrive dem ned. Modtager: Dig selv.

Kladdetekst: Du har bearbejdet dine tanker fagligt og erkendelsesmæssigt, men teksten er ikke endeligt gennemarbejdet og trænger til sproglige og indholdsmæssige forbedringer. Modtager: Vejleder, skrivegruppe

Produkttekst: Den færdige tekst. Modtager: Eksaminator og censor

AKTIVITET: TÆNKESKRIVNING

Skriv en tænketekst. Skriv fx *freewriting* i ti minutter om:

- › Hvad vil du undersøge?
- › Hvordan vil du gøre det?
- › Hvorfor er det vigtigt?

FREEWRTING – HVAD ER DET?

Freewriting er en form for tænkeskrivning, hvor du skriver uafbrudt i op til et kvarter. Du holder ingen tænkepauser fra skrivningen, og du læser ikke tilbage i din tekst. Alle retskrivningsregler er ophævet. Skriv i et dagligdagssprog eller hvad der falder dig naturligt.

Hvis du går i stå undervejs eller ikke ved, hvad du skal skrive, så skriv om dét.

Ingen andre end du skal læse din tekst bagefter.

Formålet med skrivningen er at få tanker på papir/computer. Nogle gange oplever skribenter at de har kloge tanker, som de ikke anede at de havde.

AKTIVITET: SKRIVEIDÉ

- › Fortæl ud fra din tænkeskrivning hvad der kunne være den grundlæggende idé som din opgave skal bygge på. Ideen kan fx udspringe af:
 - noget du har set eller læst
 - noget du undrer dig over
 - noget du brænder for at undersøge
- › Begrund kort: Hvorfor ligger der en god skrive-idé i dit projekt?

FRA EMNE TIL PROBLEMFORMULERING – TRIN PÅ VEJEN

(interesse)

observation (undren) → hvad har du konkret set?: noget mærkeligt, hidtil uforklaret eller uargumenteret, utilstrækkeligt dokumenteret

problemidentifikation → hvad er det for en problemtype: hvilken slags mangel vil din opgave afhjælpe, fx i form af viden, forståelse, handleberedskab osv.?

fagligt problemfelt → hvilken faglig kontekst, hvilke faglige forudsætninger og sammenhænge indgår problemet i?

problemformulering → hvilket konkret spørgsmål inden for problemstillingen skal din opgave svare på?

(din undersøgelses grundlæggende elementer: formål, empiri, teori, metoder, fremgangsmåde)

HVILKEN MANGEL ER DIN UNDERSØGELSE SVAR PÅ?

Der mangler

- › beskrivelse af ...
- › kategorisering af ...
- › forslag til ...
- › fortolkning af ...
- › vurdering af ...
- › forklaring på ...
- › kvalificering af ...
- › dokumentation for ...
- › handleforskrift for ...
- › ...

(Rienecker og Stray Jørgensen 2006 s. 126)

AKTIVITET: FRA EMNE TIL PROBLEMFORMULERING

Udfyld skemaet “Fra emne til problemformulering” – så langt du kan, så godt du kan – med henblik på at komme frem til en *foreløbig* problemformulering.

Tænk at du lige nu skal forsøge at komme frem til det første (eller det næste i rækken) af mange udkast.

Du bestemmer selv, hvor i skemaet du vil starte. Støt dig evt. til handout om problemformulering.

EN GOD PROBLEMFORMULERING (1/2)

- › har *ét* klart *hovedspørgsmål*+ evt. underspørgsmål
- › er *fagligt relevant*
- › bygger på:
 - noget der ikke stemmer: “den gængse opfattelse er ... men i virkeligheden ...”
 - relationen mellem x og y
 - den lille strittende iagttagelse
 - undren
- › er *interessant* for skriveren
- › angiver det *centrale indhold* i teksten
- › giver mulighed for *argumentation*
- › er til at *konkludere* på

EN GOD PROBLEMFORMULERING (2/2)

- › er *instrumentaliserbar*, dvs. kan undersøges med metoder og inden for den tid skriveren har til rådighed
- › er i *spørge- eller udsagnsform*
- › har et *åbent spørgsmål*
- › spørger ofte med "hvordan" eller "hvorfor" – og ikke bare med "hvad"
- › er *sprogligt præcis*
- › er *klart fremhævet*, gerne ved hjælp af typografi
- › er *kort*, helst under 10 linjer!

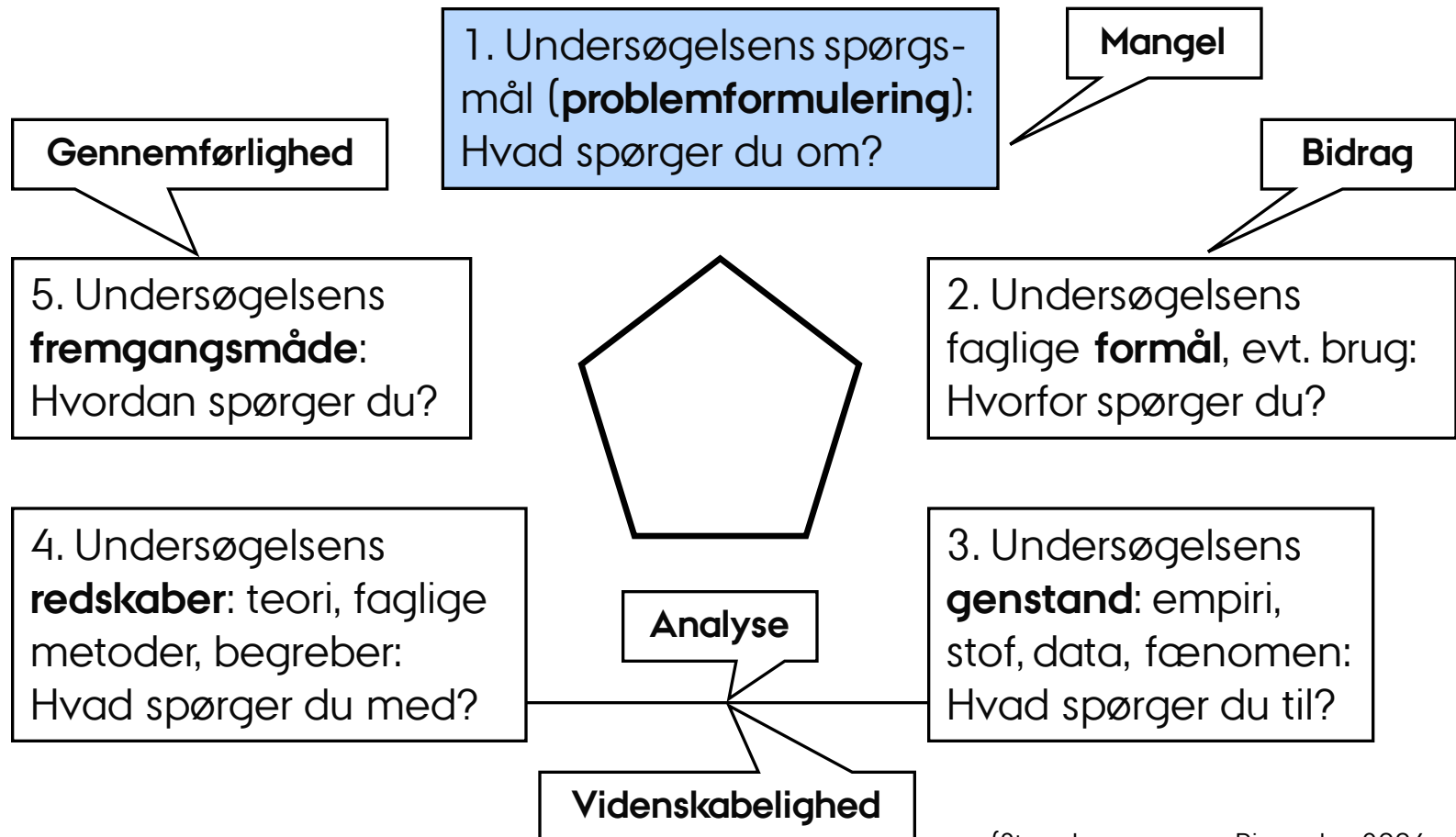
(Rienecker og Stray Jørgensen 1999 s. 133-134; Rienecker 2005 s. 20)

FREMSTILLINGSFORMER – DEN AKADEMISKE TEKSTS BYGGESTEN

Færdighed	Fremstillingsformer	Forklaring
Bruge og producere viden	teoretisere, argumentere, fortolke, diskutere, evaluere, perspektivere, vejlede	› Komplekse fremstillingsformer der forudsætter mindre komplekse fremstillingsformer. › Kræver indsigt, færdigheder og selvstændighed.
Bearbejde (systematisk)	klassificere, kategorisere, sammenligne, analysere	
Forstå (reflektere)	definere, forklare, karakterisere, overføre, eksemplificere, identificere	› Enkle fremstillingsformer der ikke forudsætter beherskelse af andre fremstillingsformer. › Kræver begrænset færdighed og kan udføres ret mekanisk.
Reproducere	citere, parafrasere, referere, beskrive, redegøre	

UNDERSØGELSENS FEM GRUNDLÆGGENDE ELEMENTER

(Stray Jørgensen og Rienecker 2006 s. 28-31)

AKTIVITET: DISKUTER PROBLEMFORMULERINGER (2/2)

Lav én af følgende aktiviteter:

- 1) Se igen på de uddelte eksempler på problemformuleringer og diskuter med sidemanden: Hvilke styrker og svagheder har problemformuleringerne? Hvorfor? Giv alle dine grunde.
- 2) Præsenter skemaet “Fra emne til problemformulering” for sidemanden, og diskuter det med udgangspunkt i tjeklisterne på de forrige slides. Fokusér på de dele af skemaet, som du har mest brug for en tilbagemelding på.

OPSAMLING

Noter individuelt:

- › Hvilke spørgsmål om din opgaves problemformulering er du stadig i tvivl om efter i dag?
- › Hvad kan du selv gøre for at få svar på dem?
- › Hvad skal du evt. spørge din vejleder om?

SAMTALEEMNER VED (FØRSTE) VEJLEDNING

- › Emnevalg og *hvad* du agter at undersøge inden for dette emne, samt *hvorfor* – dvs. du skal tale med vejleder om (dit bud på) problemformulering og formål.
- › Forberedelse: Brug din hurtigskrivning fra før:
 - *Hvad* vil jeg undersøge?
 - *Hvordan* vil jeg gøre det?
 - *Hvorfor* er det vigtigt?
- › Overvej:
 - mulige metoder
 - mulig empiri
 - mulige teorier
 - litteratur og kilder

FOLDER: BRUG DIN VEJLEDER GODT

Vi har udarbejdet nogle gode råd til, hvordan du får mest muligt ud af samarbejdet med din vejleder.

Husk at ansvaret for samarbejdet med vejleder (også) er dit.

Det betyder fx, at du altid skal spørge (igen), hvis du er i tvivl om, hvad din vejleder mener.

Se flere gode råd i folderen.

FAGSPECIFIKKE KVALITETSKRITERIER

Vi har nu præsenteret og diskuteret nogle generelle kvalitetskriterier for selvstændige universitetsopgaver. De kan være suppleret af specifikke kriterier på din uddannelse. Derfor:

- › **Kend din studieordning.** (På studerende.au.dk/arts/skriv finder du et link til en oversigt over alle studieordninger på Institut for Uddannelse og Pædagogik)
- › **Læs tidligere, velbedømte opgaver fra dit fag.** Kom fx forbi C016 og kig i vores opgavebank.
- › **Spørg din vejleder om hans/hendes kriterier for gode opgaver** – gerne konkretiseret med nogle eksempler.

BRUG SCRIBO TIL AT ARBEJDE VIDERE MED DIN OPGAVE

Nyt projekt

Mine projekter

Eksempler

Ordbog

EKSEMPEL

PROBLEMFORMULERING

1

2

3

4

5

6

7

FORMÅL

8

9

EMPIRI

10

11

TEORI OG METODE

12

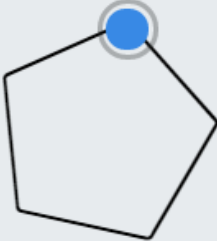
13

14

15

16

17

 Log ud

1

PROBLEMFORMULERING

Hvilken opgave skal du i gang med? Skriv kort om opgavens rammer.

FORKLARING / TIP ▼

FORRIGE SIDE

NÆSTE SIDE

EVALUERING

Klik på dette link og udfyld vores evalueringsskema. Det tager 5-10 minutter.

<https://www.survey-xact.dk/LinkCollector?key=9JP369KQ919J>

Mange tak!

TILBUD TIL KANDIDATSTUDERENDE, EFTERÅR 2016

- › **Workshops** (opgaveworkshop d. 28/11, workshop om analyse d. 7/12 og workshop om mundtlig akademisk fremstilling d. 14/12)
- › **Åbent skriveværksted** (d. 13/12 og d. 15/12)
- › **Individuel skrivevejledning**
- › **Kollektiv skrivevejledning** af grupper af opgaveskrivende studerende, fx studiegrupper

Læs mere på vores hjemmeside: <http://studerende.au.dk/arts/skriv>

KONTAKT OS

- › hvis du har spørgsmål til dagens workshop eller vores workshops i øvrigt
- › hvis du har brug for individuel skrivevejledning for at komme videre i din opgaveskrivning
- › hvis du er interesseret i de ressourcer - opgaveeksempler, bøger, hæfter og lignende - som vi skriver og samler om akademisk fremstilling.

Skriv til: skriv.edu@au.dk

Ring på: 87 15 16 86

Eller **kig forbi**: lokale C016 i Emdrup

Åbningstider: mandag, tirsdag og torsdag 9-15

Web: studerende.au.dk/arts/skriv

LÆS MERE

- › Rienecker, Lotte; Stray Jørgensen, Peter (2006): *Den gode opgave*. 3. udgave. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.
- › Rienecker, Lotte (2005): *Problemformulering på de samfundsvidenskabelige uddannelser*. 3. udgave. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.